

MOTIONER

VÄCKTA HOS

STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE

ÅR 1916.

N:r 5.

Av herr **G. Gerh. Magnusson**, om skyndsamt utredning av möjligheten att vid lämplig plats i viken söder om Tranebergbro anlägga en fullt tidsenlig kallbadinrättning.

Till Stockholms stadsfullmäktige.

Det har icke kunnat undgå den allmänna uppmärksamheten, att badhusväsendet i vårt land står på en mycket låg ståndpunkt och att i synnerhet huvudstaden är mycket vanlottad i fråga om befolkningens möjligheter till bad. Åtskilliga svenska landsortsstäder ha det mycket bättre ordnat i detta avseende än Stockholm. Klagomål höras också mycket ofta både i pressen och annorstädes över missförhållandena.

Beträffande kommunens ställning till badhusfrågan i Stockholm kan man konstatera en betydlig försämring under det sista årtiondet. Förr fanns det kallbadhus litet här och var vid stränderna i de olika stadsdelarna. Dessa ha undan för undan försvunnit och nu återstår nära nog endast den i början av 1880-talet byggda Stockholms stads bad- och siminrättning vid Järnvägsbron, vilken nästan från första början visade sig vara för liten, och även den hotas nu icke blott av den vanliga förgängelsen utan även av ett förslag om en järnvägsbros dragande över densamma. För baden vintertid, d. v. s. inomhusbaden, har kommunen hittills gjort så gott som ingenting.

Det har dock en ofantlig, ehuru i regel alldeles underskattad, betydelse för folkhälsan, att det finns ordentlig tillgång till bad för allmänheten. Befolkningen skulle utan tvivel åtnjuta en helt annan hälsa och styrka än nu är förhållandet i huvudstaden, om den gäves tillfälle och uppfostrades att dagligen spola sin hud med luft och vatten, men även i ett annat avseende har kommunen intresse av att ett bättre sakernas förhållande åstadkommes. Erfarenheten visar, att bruket av regelbundna bad röner en direkt inverkan av simkunnighetens utbredning. Den, som kan simma, begagnar sig av varje tillfälle att få sig ett bad, under det att den icke simkunnige av fruktan för drunkningsolyckor sällan kommer sig för med att bada, även där goda tillfällen till sådant finnas, och får på så sätt vana att aldrig låta sin kropp åtnjuta en välgörande översköljning. Därför har, enligt min uppfattning, kommunen skyldighet att se till att goda möjligheter finnas för simövning och simundervisning särskilt för ungdomen. En ökad spridning av simkunnighet hos befolkningen är det enda medlet emot den i vårt land så stora drunkningsfrekvensen. Statistiken visar, att ensamt drunkningen av de i statistiken upptagna orsakerna till våldsam död i Sverige åstadkommer mer än hälften av alla våldsamma dödsfall i landet, om man undantager självmord. Drunkningen och skyddsmedlen emot densamma borde därför ägnas lika mycken uppmärksamhet av myndigheterna som yrkesfarorna. Hur det förhåller sig med detta intresse, behöver knappast närmare angivas.

Men om man redan vid sin vistelse i Stockholm icke kan undgå att märka hur illa det är ställt med möjligheterna för befolkningen till renlighetsbad, så får man en stark känsla av hur verkligt bedrövliga förhållandena äro, då man sättes i tillfälle att göra jämförelser med andra länders och städers badförhållanden. Redan vid ett besök i våra grannländer får man en omedelbar påminnelse om hur efterblivna vi äro på detta område, men ännu större är skillnaden i andra länder. I England finnes knappast en stad, som icke har minst en av kommunen uppförd välordnad och välskött simhall och i städer av Stockholms storlek har man ett tiotal eller mer. Arbetare såväl som andra samhällsmedlemmar ges här mot en ringa avgift tillfälle till daglig motion i frisk luft och friskt vatten. Simidrotten omhuldas med särskilt intresse, och man gör allt för att få denna idrott utbredd i synnerhet bland arbetareklassen. Simidrotten tävlar med fotbollspelet att vara Englands förnämsta vinteridrott. Till belysning av detta sakförhållande

kan tjäna följande 1913 offentliggjorda officiella förteckning över en del av de offentliga simhallarna i Englands större städer:

	Invånareantal.	Antal simhallar.
London	6,000,000	115
Manchester	714,000	33
Liverpool	746,000	15
Birmingham	525,000	14
Leeds	445,000	14
Bradford	288,000	13
Salford	231,000	11
Sheffield	454,000	9
Bristol	357,000	9
Hull	278,000	8
Leicester	227,000	5
Southampton	140,000	5
Derby	123,000	5

I detta sammanhang bör framhållas, att det mest rationella även hos oss vore att inrätta simhallar, som kunde användas både sommar och vinter och som vore utplanterade på olika platser i staden, så att de bleve lätt tillgängliga för allmänheten. Men en dylik åtgärd, som väl måste bli en framtidsuppgift för Stockholms stadsfullmäktige, bör icke utesluta att något göres för att Stockholms befolkning skall få ett mera tidsenligt kallbadhus än det nuvarande. Två omständigheter göra det också nödigt och lämpligt, att denna fråga nu kommer på stadsfullmäktiges bord. Den ena är, som redan nyss antytts, att enligt ett förslag, som anses hava stora sannolikheter för att bli det slutligt antagna, skall den nya järnvägsbron för statsbanornas infart till Stockholm dragas rätt över Stockholms stads bad- och siminrättning och skära bort hälften av densamma. Den andra är att vid frågan om stadsplan för frimurarbarnhusets egendom tillfälle kan yppas att erhålla ett för staden både billigt och praktiskt kallbadhus med lämpligt läge.

En undersökning av de olika vattenförhållandena i och omkring Stockholm ger nämligen vid handen, att i Mälaren vid Tra-nebergsbro finns det friskaste och klaraste vattnet på rimligt avstånd från stadens centrum. En kallbadinrättning på stranden av denna vik skulle därför icke blott ha ett utmärkt läge både i fråga

om vattnets beskaffenhet och med hänsyn till det soliga och skyddade läget, utan även, på grund av att området där är obebyggt, bjuda de bästa möjligheter att för jämförelsevis ringa kostnader avskilja nödigt område och uppföra behövliga byggnader. Omklädnadshytter, solbryggor, ekonomibygnader o. d. kunna läggas på stranden, varigenom ingen annan pålning behöver förekomma ända för bassängernas inredning nödvändiga. Därtill kommer att området ligger på en av de minst sjötrafikerade platserna i Stockholm och sålunda badningen kan försiggå ostörd på samma gång som närheten till spårväg gör det möjligt för stadens befolkning att utan särskilda kostnader och besvärligheter komma dit. En kallbadinrättning på denna plats skulle utan tvivel bli en ypperlig rekreationsort för en stor mängd av Stockholms befolkning, som icke har tid och tillfälle att företaga längre utflykter i stadens omgivningar.

På grund av vad här anförts tillåter jag mig hemställa det stadsfullmäktige ville

uppdraga åt drätselnämnden att skyndsammast företaga utredning om möjligheten att vid lämplig plats i den vik av Mälaren som ligger söder om Tranebergsbro anlägga en fullt tidsenlig kallbadinrättning.

Stockholm den 20 mars 1916.

G. Gerhard Magnusson.